

KIRJALLINEN KYSYMYS

Suomen ja Israelin syvenevästä puolustusyhteistyöstä

Eduskunnan puhemiehelle

Ylen uutisen mukaan Suomi on Gazan kansanmurhan jo alettua allekirjoittanut Israelin kanssa yhteisymmärryspöytäkirjan, joka osaltaan varmistaa sotatuotteiden tutkimusta, kehittämistä ja hankintatoimintaa koskevan yhteistyön Suomen ja Israelin välillä. Suomi on itse ehdottanut Israelille pöytäkirjan jatkoa alkuvuonna 2024. Pöytäkirja on laadittu jo vuonna 2013, mutta sen voimassaolo oli raukeamassa. Pöytäkirjan voimassaoloajaksi on tällä kertaa myös päätetty kymmenen vuotta, vaikka aikaisemmin se oli voimassa viisi vuotta kerrallaan. Asia ei ole tullut julkisuuteen, koska puolustusministeriö ei ole tiedottanut siitä mitään.

Suomi on viime vuosina tiivistänyt puolustusyhteistyötään Israelin kanssa merkittävästi. Puolustusvoimat on 2000-luvulla ostanut lukuisia asejärjestelmiä Israelista, esimerkiksi Daavidin linko -korkeatorjuntaohjusjärjestelmän. Myös puolustusselonteossa todetaan Israelin olevan yksi Suomen olennaisista kumppaneista. Vasemmistoliitto on johdonmukaisesti vastustanut kaikkea asekauppaa Israelin kanssa.

Suomi siis tekee yhä tiiviimpää yhteistyötä ja on myös yhä riippuvaisempi sellaisesta maasta, jonka sotateimet Gazassa täyttävät useiden eri YK-elinten ja asiantuntijoiden mukaan kansanmurhan tunnusmerkistön ja sen johtajista on annettu Kansainvälisen rikostuomioistuimen pidätysmääräys. Tämän lisäksi Israel on miehittänyt palestiinalaisalueita vuosikymmeniä ja rakentaa kiihtyvällä tahdilla kansainvälisen oikeuden vastaisia siirtokuntia sekä kohdistaa palestiinalaisiin sortotoimia, jotka täyttävät apartheidin tunnusmerkistön. Länsirannan tilanne on myös menossa yhä huolestuttavampaan suuntaan. Länsirannan asteittainen liittäminen Israeliin edistyy vauhdilla ja kansainvälisen oikeuden vastainen siirtokuntarakentaminen kiihtyy. Samaan aikaan siirtokuntalaisten väkivalta palestiinalaisia kohtaan on lisääntynyt merkittävästi eri puolilla Länsirantaa.

On käsittämätöntä, että Suomi edelleen tekee ja syventää puolustusyhteistyötään Israelin kanssa. Israelin puolustusministeriön edustaja on Ylen mukaan todennut, että ”Suomi on Israelin portti Naton ja Euroopan markkinoille.” Pitäisi olla aivan selvää, ettei kansanmurhaa suorittavan valtion kanssa käydä asekauppaa tai tehdä puolustusyhteistyötä. Pääministeri Orpo ja ulkoministeri Valtonen ovat antaneet ymmärtää, että Suomi pyrkii kaikin keinoin lopettamaan kansanmurhan. Orpo on monessa yhteydessä todennut, että: ”Suomi tekee kaikkensa”, jotta Gazan tilanne saataisiin ratkaistua. Valtonen on puolestaan todennut, että: ”Suomi ei käytännössä käy minkäänlaista kauppaa Israelin kanssa”. Molemmat näistä lausunnoista on annettu sen jälkeen, kun pöytäkirja oli jo allekirjoitettu. Tämä asettaa Orpon ja Valtosen lausunnot kyseenalaisiksi. Lisäksi herää kysymys, onko hallitus kommunikoinut asiasta sisäisesti lainkaan, vai onko Häkkänen toiminut omin päin.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä allekirjoitettu yhteisymmärryspöytäkirja sisältää? Ketkä olivat tietoisia pöytäkirjan allekirjoittamisesta? Onko asiasta kommunikoitu hallituksen sisällä, vai toimiko puolustusministeri Antti Häkkänen yksin? Mitä Suomi aikoo tehdä asekaupan lopettamiseksi Israelin kanssa sekä kansanmurhan pysäyttämiseksi Gazassa?

Helsingissä 31.8.2026

Mai Kivelä/Vas.

Muut allekirjoittajat nimenselvennyksineen: